

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **J. C.**

skazanego za czyny z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 28 kwietnia 2021 r.

kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 13 września 2016 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Z. z dnia 31 maja 2016 r., sygn. akt II K (...),

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

odmówić przyjęcia wniosku skazanego J. C. wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

J. C. został oskarżony o to, że w okresie od 15 marca 2014 roku do 8 czerwca 2014 roku w W., województwa (...), działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, kilkakrotnie nakłaniał swoją żonę D. C. do usunięcia ciąży oraz udzielił jej pomocy w przerwaniu ciąży z naruszeniem przepisów ustawy, w ten sposób, że przekazał jej na ten cel pieniądze w kwocie 2000 złotych, tj. o przestępstwo określone w art. 152 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Wyrokiem z dnia 31 maja 2016 r., sygn. akt II K (...) Sąd Okręgowy w Z. uznał oskarżonego J. C. za winnego tego, że: w okresie od 15.03.2014 r. do 08.06.2014 r. w W. , województwa [...], działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, chcąc, by jego żona D. J.C. dokonała

przerwania ciąży z naruszeniem przepisów ustawy z 07.01.1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz.U. z 1993, nr 17, poz.78 ze zm.), ułatwił jej dokonanie bezprawnego przerwania ciąży udzielając jej pomocy w ten sposób, że w kilkukrotnych, co najmniej czterokrotnych, rozmowach namawiał ją do realizacji zamiaru bezprawnego przerwania ciąży i utwierdzał ją w tym zamiarze, w maju 2014 r., nie później niż w dniu 28.05.2014 r., przekazał jej kwotę co najmniej 4500 zł w celu opłacenia kosztów bezprawnego przerwania ciąży, zaś w nocy z 7/8.06.2014 r. zobowiązał się do udzielenia jej pomocy w razie zaistnienia komplikacji zdrowotnych w toku wydalenia dziecka poczętego z jej organizmu na skutek użycia leku o działaniu poronnym, tj. popełnienia czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 152 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w brzmieniu z 08.06.2014 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k.. i za to, na mocy art. 152 § 2 k.k. w zw. z art. 152 § 1 k.k., skazał J. C. na karę 1 roku pozbawienia wolności. Na mocy art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec J. C. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres lat 3 tytułem próby. Na mocy art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec J. C. karę 180 stawek dziennych grzywny, przyjmując, że jedna stawka dzienna grzywny wynosi 10 zł.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 13 września 2016 r., sygn. akt II AKa (...) utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

W dniu 2 marca 2020 r., J. C. w administracji Zakładu Karnego w Z. złożył pismo, w którym wyraził przekonanie o nieprawidłowym prowadzeniu czynności przez jego obrońcę, błędności skazującego wyroku, jak też nadmienił, cyt.: „nie wiem o jakie braki chodzi Sądowi bo się nie znam na procesach sądowych”. Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Z. pismo skazanego potraktował jako wniosek o wznowienie postępowania i przedstawił je Sądowi Najwyższemu.

Zarządzeniem Przewodniczącego III Wydziału Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2020 r. na podstawie art. 120 § 1 i 2 k.p.k. wezwano J. C. „do usunięcia w terminie 7 dni braków formalnych wniosku o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w Z. , sygn. akt II K (...) zakończonej wyrokiem II AKa (...) Sądu Apelacyjnego w (...) przez sporządzenie i podpisanie

wniosku przez adwokata lub radcę prawnego oraz uiszczenie opłaty w kwocie 150 zł oraz o udzielenie informacji jakie to okoliczności, wskazane w art. 540 k.p.k., art. 540a i b k.p.k. mają stanowić podstawę wniosku o wznowienie postępowania, pod rygorem skierowania wniosku na posiedzenie w trybie art. 545 § 3 k.p.k. w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku. Następnie, wobec nie udzielenia przez skazanego odpowiedzi we wskazanym przez Sąd terminie, zarządzeniem z dnia 21 maja 2020 r., sygn. akt III KO 20/20 odmówiono przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania.

W dniu 30 marca 2021 r. do Sądu Najwyższego wpłynął kolejny wniosek skazanego J. C. o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w Z., sygn. akt II K (...), zakończonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...), sygn. akt II AKa (...). W uzasadnieniu pisma skazany wskazał, że został ofiarą pomówień byłej żony i teściowej i że w związku z tym domaga się uniewinnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. należało odmówić przyjęcia wniosku, bez wzywania skazanego do usunięcia jego braków formalnych i bez próby ich usunięcia poprzez wyznaczenie obrońcy z urzędu. Wymieniony na wstępie przepis nakazuje podjęcie takiej decyzji wtedy, gdy z treści wniosku niepochozącego od podmiotu fachowego wynika jego oczywista bezzasadność.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednoznacznie wskazuje się, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. Zaznaczyć przy tym należy, że w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247) od dnia 1 lipca 2015 r. powstał obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania – z punktu widzenia jego ewentualnej oczywistej bezzasadności. Ustawodawca w treści art. 545 § 3 k.p.k. określił, że sąd odmawia przyjęcia wniosku niepochozącego od prokuratora, obrońcy lub pełnomocnika, bez wzywania

do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Decydująca jednak jest sama treść wniosku o wznowienie, która może być oczywiście bezzasadna z różnych powodów. Ta oczywista bezzasadność wynikać może z tego, że we wniosku wskazano podstawy wznowienia, które nie są przewidziane w ustawie albo z tego, że w ogóle nie wskazano żadnych podstaw wznowienia, ograniczając się do postulowania przeprowadzenia kolejnej kontroli odwoławczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, OSNKW 2016, z. 1, poz. 5).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że pismo skazanego J. C. nie zawiera argumentacji, która pozwoliłaby na ustalenie, iż w sprawie miały miejsce okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania ujęte w art. 540 § 1 – 3 k.p.k. Podkreślić należy, że sprawa skazanego o wznowienie postępowania zawisła już przed Sądem Najwyższym. W wyniku złożenia przez skazanego wniosku o wznowienie postępowania skazany był już wzywany do uzupełnienia braków formalnych pisma i wskazania podstawy prawnej wniosku, czego jednakże nie uczynił i co skutkowało odmową przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania.

Wnosząc po raz kolejny o wznowienie postępowania skazany powołuje się na okoliczności związane z merytorycznym rozpoznaniem sprawy i podważa wartość dowodową zeznań świadków Z tak w rzeczywistości umotywowanego wniosku skazanego wynika jego oczywista bezzasadność. Postępowanie wznowieniowe nie ma bowiem na celu ponownego rozpoznania sprawy, do czego zmierza wnioskodawca.

Nie dostrzegając także, aby zachodziły inne okoliczności, które mogłyby zadecydować o uwzględnieniu wniosku o wznowienie postępowania, Sąd Najwyższy uznał, że jest on bezzasadny w stopniu oczywistym i w trybie art. 545 § 3 k.p.k. należało odmówić jego przyjęcia.

